

Анна ЧУХРІЙ

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
освітній ступінь «магістр»,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: **Печенюк А.В**

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської
справи, страхування та електронних платіжних систем,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах посилення конкуренції як на національному так і міжнародному ринках перед підприємствами гостро постає проблема ефективного використання наявних ресурсів, пошуку резервів підвищення продуктивності виробництва, оптимізації структури майна [1, с. 253].

Перед вітчизняними підприємствами гостро постає проблема спрямування своєї діяльності не лише на задоволення поточних потреб, насамперед у формі отримання прибутку, а й на планування майбутньої діяльності та нарощування фінансового потенціалу [3, с. 29].

Саме фінансовий потенціал є одним із основних факторів, які визначають успішність роботи підприємства у сучасних умовах. Зазвичай, його доволі часто ототожнюють із наявними фондами фінансових ресурсів фірми, здатність до раціонального та

ефективного використання засобів, що перебувають у її розпорядженні, а також можливості до нарощення у разі необхідності, обсягів цих ресурсів [4].

Під фінансовим потенціалом підприємства слід розуміти сукупність фінансових можливостей його розвитку, зумовлених наявністю достатнього обсягу фінансових ресурсів, кадрового та інформаційного забезпечення, ефективної системи управління фінансами, що спрямовані на досягнення стратегічної фінансової позиції підприємства в зовнішньому середовищі [5, с. 135].

На розвиток підприємства в майбутньому і можливості інвестування грошових коштів впливають зовнішні та внутрішні фактори. Перші пов'язані зі станом економіки в цілому, правовим регулюванням діяльності підприємства, політичними процесами в суспільстві, а також фінансовими ресурсами держави тощо. Другі доцільно розглядати як внутрішні можливості та наявні ресурси, на які може розраховувати підприємство для досягнення своїх цілей [3, с. 31].

Процес формування належного фінансового потенціалу підприємства є складним явищем, яке залежить від багатьох факторів [4].

Оцінка фінансового потенціалу підприємства має ґрунтуватися на аналізі показників його ділової активності, рентабельності, ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, майнового стану тощо.

Практика діяльності багатьох провідних компаній свідчить, що для аналізу факторів фінансового середовища вони використовуються такі методи, як PEST-аналіз, SWOT-аналіз, SNW-аналіз, аналіз сценаріїв; портфельний аналіз тощо [2, с. 163].

При оцінюванні фінансового потенціалу підприємства беруться до уваги показники ефективності використання існуючих фінансових ресурсів і стратегічні напрямки розвитку бізнесу. Проте, через значну залежність фінансових можливостей підприємства від змін в економічному середовищі, необхідно враховувати вплив цілої низки відповідних факторів [4].

Успішна реалізація планових завдань та їх оперативне коригування неможливі без організації ефективної системи моніторингу, обліку та контролю виконання плану розвитку та використання фінансового потенціалу підприємства [6, с. 13].

Основними складовими стратегії управління фінансовим потенціалом є:

- діагностика та прогнозування фінансового потенціалу підприємства;
- стратегічне та тактичне планування;
- вибір ефективних фінансових інструментів;
- управління фінансовими ризиками;
- податкове планування;
- організаційно-правове оформлення та подальший контроль фінансових потоків [2, с. 164].

Процес об'єктивного планування фінансового потенціалу є одним з найбільш ефективних інструментів мінімізації фінансових ризиків. Адже планування дає можливість оперативного використання сприятливих кон'юнктурних можливостей, завчасно виявити потенційні проблеми, забезпечити координацію та взаємодію структурних підрозділів підприємства, оптимізувати розподіл фінансових ресурсів між конкуруючими напрямками їх використання [6, с. 12].

Досягнення синергетичного ефекту під час реалізації фінансового потенціалу підприємства можливе лише за поєднання стратегічних фінансових ресурсів з іншими елементами фінансового потенціалу (кадровою, організаційною та інформаційною складовими частинами). Це сприятиме зростанню фінансового потенціалу підприємства й забезпеченню стійких конкурентних переваг [5, с. 136].

Процес управління фінансовим потенціалом підприємства спрямований на оптимізацію фінансових ресурсів з метою досягнення максимально можливого позитивного результату [1, с. 253].

Ефективна реалізація фінансового потенціалу є сигналом для потенційних інвесторів, кредиторів, акціонерів, державних структур та інших зовнішніх суб'єктів оцінювання щодо доцільності інвестування коштів у підприємство [4].

Досягнення належного рівня фінансового потенціалу є важливим для діяльності кожного підприємства, оскільки характеризує з одного боку, стан використання та розвитку внутрішніх можливостей підприємства, з іншого боку – реагування підприємства на зовнішні загрози, що виникають на ринку в процесі взаємодії з іншими господарюючими суб'єктами та державою.

Перелік використаних джерел

1. Ареф'єва О.В., Андрієнко М.М., Кравченко О.Р. Управління фінансовим потенціалом підприємства. Економіка і суспільство. 2018. Вип. 18. С. 252–257.
2. Бондар О.А., Куліков П.М. Оцінка фінансового потенціалу підприємства. Економічний вісник. 2017. №4. С. 161–165.
3. Куліш Г.П., Чепка В.В. Фінансовий потенціал підприємства та його роль в умовах нестабільності економіки. Статистика України. 2017. №1. С. 29–35.

4. Партин Г.О., Задерецька Р.І., Граціян О.В. Формування фінансового потенціалу підприємства. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4754> (дата звернення: 13.10.2019).

5. Саух І.М. Фінансовий потенціал підприємства як об'єкт стратегічного аналізу. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. №1. С. 132–141.

6. Стецюк П.А., Корнійчук Г.В. Теоретичні та практичні аспекти організації планування фінансового потенціалу підприємств. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2017. №4 (22). С. 12–18.